

O ediție strălucitoare și neconflictuală

- Corespondență exclusivă din Italia de la Ileana Popovici -

Timp de 5 zile a durat ediția a 68-a a Festivalului cântecului italian, găzduit ca de obicei de Teatrul Ariston. Anul acesta director artistic și prezentator a fost îndrăgitul cantautor Claudio Baglioni, 66 de ani, care se cunoaște de 40 de ani cu Octavian Ursulescu! Alături de el s-au aflat fosta soție a lui Eros Rammazzotti, actrița elvețiană Michelle Hunziker, 41 de ani, iubită și ea de publicul italian (a mai prezentat în 2007, alături de Pippo Baudo), și actorul Pierfrancesco Favino, 48 de ani. Am precizat și vârsta pentru a vedea că la manifestările importante experiența contează, nu cum se procedează la noi, din păcate. Baglioni a decis să nu mai fie eliminări, ca în anii trecuți (deci toți cei 20 de concurenți "Big" au ajuns în seara finală), să fie așadar o competiție neconflictuală, să nu mai fie umilite marile vedete, o altă învățătură pentru noi. Competiția tinerilor, "Giovani", a inclus 8 nume, din păcate s-a renunțat la seara "Cover", în care erau reluate marile șlagăre ale cântecului italian. Decizia lui Baglioni în ce privește eliminările nu este deloc surprinzătoare dacă ne gândim la începuturile sale.

Moro, faimos pentru textele sale cu mesaj, unul din aceste cântece aducându-i acum câțiva ani victoria la Sanremo și devenind un adevărat imn împotriva Mafia, "Pensa prima di sparare" (Gândește-te înainte să tragi). Regulamentul a prevăzut ca toți cei 20 "Big" să cânte în prima seară, marți, 10 din ei revenind pe scenă a doua zi, alături de primii 4 "giovani" (Nuove proposte). Ceilalți 10 au re-cântat joi, împreună cu ceilalți 4 din competiția speranțelor. Vineri, în a patra seară, toți cei 20 "campioni" și-au prezentat cântecele într-o nouă formulă, cu o altă orchestrație și alături de un invitat, ceea ce s-a întâmplat și sâmbătă. Așadar, aceste melodii au fost ascultate fiecare de câte trei ori, ceea ce a permis o judecată echilibrată și cumpănită, aprecierile venind din partea telespectatorilor (televot) și

Ermal Meta, Fabrizio Moro

jurnaliștilor din sala Stampa; în primele 3 seri a existat și votul demoscopic (300 de persoane iubitoare de muzică, alese pe criterii stricte), iar în ultimele două a intervenit și juriul de specialitate. Sistemul de vot a fost schimbat. În primele 3 seri au funcționat 3 jurii, în proporția de 40% televotingul, 30% sala Stampa (mass-media), 30% juriul demoscopic. În cea de-a 4-a seară televotingul a avut 50%, sala stampa 30% și 20% juriul de specialitate, același sistem fiind păstrat și pentru finala din ultima seară. Între invitații care au fost chemați să dea, în penultima seară, o dimensiune aparte celor 20 de melodii finaliste la secțiunea "Campioni" s-au numărat Skin (fost jurat la "X Factor"-ul italian), Piccolo coro dell Antoniano, Paolo Rossi, Cricicchi

Nu a luat parte niciodată (!) la Sanremo, dar la debut a suportat umilințe, a fost fluierat și eliminat din viața artistică, primele sale albume, editate în 1970 și 1972, fiind un fiasco și retrase din magazine. Când cariera lui părea definitiv compromisă i-a întins o mână producătorul și cântărețul Teddy Reno, soțul Ritei Pavone. Acesta a crezut în talentul lui Baglioni și i-a cerut să scrie o piesă pentru Pavone, aflată atunci în Top. Așa s-a născut "La sugestione", hit în Italia, dar și în Franța; au urmat alte compoziții, dar cariera lui Claudio a fost relansată definitiv și irevocabil în 1972, cu "Questo piccolo grande amore". Între cei 20 de "Campioni" au fost câteva prezențe speciale: Roby Facchinetti și Riccardo Fogli (de la I Pooh) – cu piesa "Il segreto del tempo", Luca Barbarossa (mult cumințit!), Giovanni Caccamo (de la casa de discuri a Caterinei Caselli), veterana Ornella Vanoni (la 83 de ani este în formă, susține concerte) – "Imparare ad amarsi", Ron (cu un cântec al lui Lucio Dalla needitat), Elio e le storie tese, Red Canzian (bateristul de la I Pooh), Ermal Meta (albanez de origine, revelat anul trecut). Meta a cântat împreună cu Fabrizio

alături de Michelle Hunziker

(fost învingător la Sanremo cu piesa "Ti regalero una rosa"), Paola Turci, Masini, Arisa, Giusy Ferreri, Neri, Alice, deci poate nume uneori chiar mai mari decât ale "titularilor"! Dar seriile de festival nu au adus pe scenă doar aceste colaborări, ci și invitați foarte diverși: Alessandro Preziosi (cunoscut de la noi din serialul "Elisa di Rivombrosa"),

actorii "mareșalul" Frassica și Fabrizioo, realizatoarea TV a emisiunii "Storie maledete" (din închisori), Francesca Leosini, star-urile internaționale Sting, Shaggy, James Taylor, Liam Gallagher, Laura Pausini (43 de ani, a debutat la Sanremo în 1993, la "Giovani", cu "Solitudine"), Biagio Antonacci (54, debut în 1988 la Sanremo tot la "Giovani", cu "Voglio vivere in un attimo"), Fiorello, Enrico Ruggeri, Gianna Nannini, Gianni Morandi... Multe aplauze au cules în penultima seară Ornella Vanoni cu Bungaro și Pacifico, Serena Rossi cu Rubino, Mario Biondi ("Rivederti") cu doi brazilieni "bossanoviști", Ana Carolina și Daniel Jobim, Annalisa cu Michele Bravi, Enzo Avitabile și Peppe Servillo cu Avion Travel și Daby Toure (legendă a muzicii africane), Decibel cu Midge Ure (de la Ultravox), Luca Barbarossa cu

Anna Foglietta, Nina Zilli cu Sergio Cammariere (împătimit al muzicii braziliene), The Colors cu Tullio de Piscopo și Enrico Nigiotti, această inițiativă a lui Baglioni ducând la o adevărată desfășurare de nume și stiluri.

Emisiunile "Dopofestival" s-au transmis seară de seară, după concurs, de la Vila Ormond, participând vedete și jurnaliști, discuțiile alternând cu muzică. Și pentru că asta interesează pe toată lumea, inclusiv în România, Rai Uno a dat și de această dată dovadă de transparență totală. Festivalul a costat 16 milioane 400 de mii de euro, dar vânzările au depășit cu mult 30 de milioane. Baglioni a primit 600 de mii de euro, cu 10% mai puțin decât

predecesorul Carlo Conti, Hunziker a încasat 400 de mii, iar Favio 300. A fost lansat un proiect al câștigătorilor festivalului (ce frumos!) - un traseu pe care turiștii îl vor parcurge pe jos, descoperind nu numai orașul, ci și istoria muzicii ușoare italiene. Pe traseu vor fi în jur de 66 de statui din bronz, reprezentând nu doar câștigătorii, ci fiind inspirate și de melodiile învingătoare. O primă statuie

exista de altfel de câțiva ani pe strada principală Giacomo Matteotti, pe care se află și teatrul Ariston, fiind vorba de cea a legendarului prezentator Mike Bongiorno. Următoarele statui vor fi, în ordine, ale Nillei Pizzi (prima câștigătoare a festivalului), urmată de Claudio Villa, Domenico Modugno (câte 4 victorii fiecare), Pippo Baudo (a revenit acum pe scena de la Ariston și a dedicat festivalului o scrisoare de dragoste) și de toți eroii manifestării. Primele statui vor fi instalate înainte de ediția 2019, vor fi înalte de 2 metri și vor fi realizate de academii de arte din Italia și din străinătate. În felul acesta, Sanremo va rămâne pentru totdeauna un oraș al muzicii! Dar respectul față de corifeii muzicii ușoare italiene (câte am avea de învățat, după cum se vede!) se manifestă și pe alte planuri. În urmă cu câteva luni, compozitorul (a scris mult pentru Mina) și interpretul Cristiano Malgioglio a lansat într-o emisiune de televiziune propunerea ca Baglioni să găsească o modalitate prin care Milva să fie omagiată pentru întreaga carieră, idee susținută imediat. Ornella Vanoni a scris pe o rețea de socializare: "Mă gândesc că Milva are dreptul la acest premiu, a dus Italia în întreaga lume prin cântecele ei". Milva, voce uriașă a cântecului italian, a luat parte la 15 ediții Sanremo, fiind cunoscută în toată lumea; suferindă, s-a retras de câțiva ani din viața publică. Trofeul a fost înmănat fiicei artistei, Martina Corgnati, care a dat citire unei scrisori emoționante a mamei sale, întreaga sală aplaudând în picioare, cu lacrimi în ochi... Scena festivalului a fost una

hipertehnologică, urmărind puterea evocativă a textelor, colorându-se în funcție de atmosfera cântecelor. Au dominat albul și culorile metalice, scenografă fiind Emanuela Trixie Zitkowski. În sală, din considerente scenografice (să nu uităm orchestra de mari dimensiuni), s-a renunțat la 450 de scaune, rămânând doar 1300 - vă dați seama ce bătaie a fost pe bilete! Interesant este faptul că directorul muzical al festivalului a fost... englez.

Juriul a fost alcătuit din adevărați oameni de cultură și a redus cu 20% procentul de vot al juriului demografic. Componența: celebrul compozitor și interpret Pino Donaggio (președinte), compozitorul Giovanni Allievi, dirijorul Mirca Rosciani, actrița și cântăreața Serena Autieri, omul de televiziune Milly Carlucci, jurnalistul Andrea Sacanzi, regizorul Gabriele Muccino. Acesta din urmă și-a prezentat cel mai recent film, "A casa tutti bene", în care joacă și co-prezentatorul Pierfrancesco Favino. Sanremo 2018 a fost un eveniment de neuitat, un succes de echipă și al televiziunii publice italiene, RAI, care în postură de producătoare a bătut seară de seară recorduri de

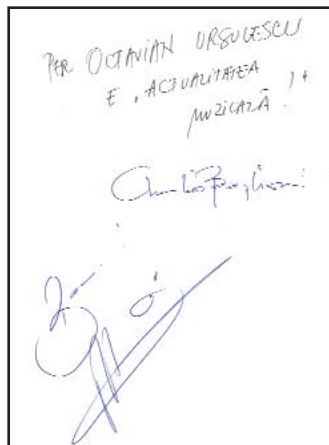
audiență. Principalul merit îi este atribuit directorului artistic Claudio Baglioni, care a știut să edifice un spectacol TV original, punând în prim plan muzica și textele cântecelor și chiar pe el însuși. Împreună cu Hunziker (încurajată din sală de soțul actual, Tomaso Trussardi) și Favino (care în penultima seară a cântat cu talent la saxofon tenor!) a dat o magnifică probă de talent într-un joc de echipă care a dăruit momente emoționante, alături de divertisment de calitate, de reflecție, dar și comice. Claudio Baglioni s-a preocupat în special de partea muzicală, lăsând prezentarea mai mult pe umerii lui Hunziker și Favino. Dintre cîntecele de succes ale lui Baglioni au fost evocate pe scena festivalului "Poster" (Negroamaro l-a cântat într-un nou aranjament) și "Strada facendo" (Nek, Pezzali și Francesco Renga). De asemenea, toți invitații au cântat și câte o melodie a lui Baglioni: Volo, Giorgia, Fiorella Manóia, Gianni Morandi, Antonacci, Gianna Nanini, Laura Pausini, Piero Pelu, puțindu-se vorbi de un festival "Baglioni și prietenii". Dar, firește, au fost omagiate și alte nume uriașe ale cântecului italian - Mina, Adriano Celentano, Sergio Endrigo, Fabrizio d'Andre. Succesul excepțional al ediției 68 trebuie pus sub semnul calității și al modernității, pe toate planurile, scenografie-sunet-lumini-orchestrații. Ultima seară a festivalului a fost urmărită de mai bine de 12 milioane de telespectatori, procentul share mergând de la 58,3% la 68,9%. În prima seară au fost peste 15 milioane de telespectatori (share 58,5), în a doua aproape 12 milioane (69,8%).)

Iată clasamentul secțiunii tinerilor (giovani sau "nuove proposte"). A triumfat... Ultimo, 22 de ani, din Roma, șomer, a studiat pianul și bateria, suferința din dragoste și singurătatea inspirându-l pentru piesa "Il ballo delle incerteze". Al doilea a fost Mirkoeilcane, cu "Stiamo

tutti bene", iar al treilea Mudimbi, cu "Il mago". La secțiunea Big a triumfat favoritul meu Ermal Meta, alături de Fabrizio Moro, cu "Non mi avete fatto niente", cel de-al treilea autor fiind Andrea Febo, dar nu fără emoții, fiindcă au fost acuzați de... auto-plagiat (au folosit ritornella unui alt cântec al lor, "Silenzio", de acum 3 ani), dar comisia de la RAI a decis revenirea în concurs. Victoria s-a datorat și textului, tot mai multe fiind cîntecele cu tentă socială sau chiar politică: după teama care ne-a cuprins după oribilele atentate de la Bataclan sau Nisa, un bărbat care și-a pierdut soția în 2015 trimite o scrisoare deschisă, subliniind că nu-i urăște pe făptași... Așa s-a născut cântecul - o radiografie a timpurilor noastre, cu orchestrație și interpretare cu adevărat extraordinare: "Vor cădea zgârie-nori și orașe/ziduri construite pentru pâine/ dar împotriva oricărei

terori care pune piedici mersului înainte/ lumea se ridică din nou/ cu zâmbetul unui copil...". Melodia, conform tradiției, va reprezenta Italia la finala Eurovision de la Lisabona, în mai. Pe poziția secundă - Lo Stato Sociale cu vesela piesă "Una vita in vacanza", un șlagăr fredonat de toată lumea. Un rol important l-a avut fosta balerină acrobatică, englezoaica Paddy Jones, acum în vîrstă de... 83 de ani! Annalisa a cucerit "bronzul" cu "Il mondo prima di te", iar Ron a fost al 4-lea cu "Almeno pensami". Veterana concursului, Ornella Vanoni s-a situat pe locul 5, alături de

Bungaro și Pacifico, titlul lor fiind, vă reamintesc, "Imparare ad amarsi". Premiile speciale au reținut și ele atenția, recompensând melodii care poate meritau mai mult. La secțiunea "Big": Premiul criticii "Mia Martini" - Ron, "Almeno pensami"; Premiul "Sala stampa Lucio Dalla" - Lo stato sociale, "Una vita in vacanza"; Premiul "Lunezia", pentru text - Luca Barbarossa,

"Passame er sale"; Premiul "Sergio Endrigo" pentru cea mai bună interpretare - Ornella Vanoni, cu Bungaro și Pacifico, "Imparare ad amarsi"; Premiul "Giancarlo Bigazzi, pentru cel mai bun aranjament orchestral, votat de orchestra festivalului - Max Gazze, "La legenda di Cristalda e Pizzomunno"; Ermal Meta și Fabrizio Moro (premiul Tim Music pentru cel mai ascultat și difuzat cântec). La secțiunea "Nuove proposte" premiile speciale au mers către Mirkoeilcane (premiul criticii), Alice Caioli, "Specchi rotti" (premiul "Sala stampa"), Ultimo (premiul "Lunezia"), Mudimbi (premiul Assomusica), . Reamintesc, premiul "Città di Sanremo" pentru întreaga carieră a fost acordat mării interprete Milva. Urmând exemplul de mai sus n-ar fi deloc rău dacă și la festivalurile din România premiile ar fi personalizate, cinstind memoria unor nume de marcă ale muzicii ușoare.

Așa cum au arătat și audiențele indicate anterior, festivalul cântecului italian de la Sanremo este cel mai important eveniment artistic al anului, care adună în fiecare an în fața televizoarelor familii întregi, micșorând distanțele și facilitând dialogul între generații. Iar revista "Actualitatea Muzicală" a fost prezentă la loc de cinste, după cum se vede, la sala Stampa, fiind oferită multora dintre participanții la festival, în frunte cu Claudio Baglioni.